

**PROGRAM BEZPIECZNA I PRZYJAZNA SZKOŁA W ZESPOLE SZKÓŁ W RUDZIE – HUCIE
ROK SZKOLNY 2016/2017**

Celem programu jest podjęcie działań podnoszących jakość procesu wychowania, będących kontynuacją zadań w obszarze wychowania i profilaktyki. Program ten integruje działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane przez szkołę oraz je pogłębia. Jest on spójny z zadaniami wytyczonymi do realizacji w Programie profilaktyczno - wychowawczym.

Odbiorcami programu jest cała społeczność szkolna jak również rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły oraz środowisko lokalne.

W programie zawarte są cele ogólne i szczegółowe, zadania, treści do realizacji oraz planowane efekty zrealizowanych działań.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Szkoła jest miejscem o szczególnym znaczeniu dla prawidłowego rozwoju ucznia. Wypełnia znaczną część jego aktywnego życia. Jest miejscem intensywnego rozwoju poznawczego, emocjonalnego jak też w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego. Celem edukacji szkolnej jest przygotowanie do dorosłego życia zarówno przez przekazywanie wiedzy, jak i kształtowanie postaw i umiejętności uczniów. Zadania te stanowią wzajemnie uzupełniające się wymiary pracy nauczyciela i funkcjonowania szkoły.

CELE OGÓLNE PROGRAMU

Zapewnienie bezpieczeństwa, przyjaznego klimatu, przeciwdziałanie przemocy w szkole we współpracy z rodzicami uczniów, organizacjami młodzieżowymi i pozarządowymi oraz przedstawicielami środowiska lokalnego z jednoczesnym tworzeniem modelu ucznia twórczego, kreatywnego, asertywnego, otwartego na problemy rówieśników i preferującego zdrowy styl życia.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Poprawa stanu bezpieczeństwa w szkole poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego w szkole.
2. Zwiększenie wpływu rodziców na życie szkoły.
3. Zwiększenie umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców oraz pracowników szkoły.
4. Zwiększenie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów.
5. Wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
6. Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie, szkole i społeczności szkolnej.
7. Kształtowanie postaw koleżeństwa, przyjaźni i tolerancji.
8. Wzmacnianie postaw kulturalnego zachowywania się w różnych sytuacjach życiowych.
9. Inspirowanie uczniów do twórczej aktywności i rozwijanie ich zainteresowań.
10. Stworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi w wymiarze fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym.
11. Minimalizowanie zachowań agresywnych wśród uczniów na terenie szkoły i poza nią.

ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DZIAŁAŃ POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA I TWORZENIA KLIMATU PRZYJAZNEJ SZKOŁY

1. Diagnozowanie klimatu społecznego szkoły, identyfikowanie czynników ryzyka i czynników chroniących przed agresją i przemocą.
2. Stała analiza działań wychowawczych podejmowanych przez szkołę zmierzająca do poprawy wzajemnych relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami.
3. Upowszechnianie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych pracowników szkoły i rodziców.
4. Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie i grupie społecznej oraz świadomego uczestnictwa w społeczności środowiskowej.
5. Integrowanie środowiska rodzinnego ucznia ze szkołą w celu kształtowania systemu wartości.

6. Wyrabianie u uczniów postawy tolerancji i otwartości wobec innych osób.
7. Zapewnienie uczniom możliwości uczestnictwa w różnych formach kultury oraz wdrażanie do właściwego odbioru imprez masowych.
8. Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.
9. Promowanie zdrowego stylu życia i upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa.
10. Wyposażanie adresatów programu w wiedzę i umiejętności z zakresu społecznych, prawnych i psychologicznych aspektów zachowań ryzykownych. Sprawowanie opieki psychologiczno – pedagogicznej.
11. Minimalizowanie zachowań agresywnych i przemocy na terenie szkoły.

TREŚCI DO REALIZACJI

Zadania	Środki realizacji	Odpowiedzialni i współodpowiedzialni za realizację
Diagnozowanie klimatu społecznego szkoły, identyfikowanie czynników ryzyka i czynników chroniących przed agresją i przemocą.		
Diagnozowanie środowiska szkolnego: - przeprowadzenie ankiet, - pogadanki na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole i relacji interpersonalnych w szkole.	– ankiety – scenariusze zajęć	pedagog, SU, nauczyciele
Stała analiza działań wychowawczych podejmowanych przez szkołę zmierzająca do poprawy wzajemnych relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami.		
Rozwijanie umiejętności budowania pozytywnych relacji interpersonalnych w szkole, upowszechnianie postawy wzajemnego szacunku w relacjach szkolnych, budowanie konstruktywnej współpracy z rodzicami uczniów i nabywaniu umiejętności komunikowania się, dbania o dobry klimat klasy i szkoły.	– Udział uczniów, nauczycieli, rodziców w imprezach, uroczystościach klasowych i szkolnych.	nauczyciele, pedagog, SU, instytucje wspierające działania opiekuńczo – wychowawcze szkoły
Upowszechnianie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych pracowników szkoły i rodziców.		
Upowszechnienie wiedzy oraz umiejętności wychowawczych pracowników szkoły i rodziców w zakresie zmniejszenia skali zachowań agresywnych	- Udział rodziców, pracowników szkoły w szkoleniach, warsztatach tematycznych	nauczyciele, pedagog, SU, instytucje wspierające działania opiekuńczo – wychowawcze szkoły
Wzmacnianie czynników chroniących, w tym więzi emocjonalnej pomiędzy dzieckiem, a rodzicem, motywacją do nauki, wartościowanie norm społecznych.	– Propagowanie wiedzy poprzez artykuły, broszury, ulotki – Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły na rzecz opieki i wychowania.	nauczyciele, pedagog, SU, instytucje wspierające działania opiekuńczo – wychowawcze szkoły
Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie i grupie społecznej oraz świadomego uczestnictwa w społeczności środowiskowej.		

Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie i grupie społecznej oraz świadomego uczestnictwa w życiu społeczności środowiskowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych – zgodnie z harmonogramem. – Uczestnictwo uczniów w warsztatach, programach wychowawczo – profilaktycznych. 	nauczyciele, SU
Integrowanie środowiska rodzinnego ucznia ze szkołą w celu kształtowania systemu wartości	<ul style="list-style-type: none"> – Aktywna współpraca i udział rodzin uczniów w życiu klasy, szkoły i społeczności lokalnej. – Organizowanie klasowych, ogólnoszkolnych imprez i kampanii propagujących tradycje rodzinne. 	nauczyciele, rodzice, SU, instytucje współpracujące ze szkołą, realizatorzy imprez i kampanii
Kształcenie postaw koleżeństwa, przyjaźni, tolerancji		
Wyrabianie u uczniów postawy tolerancji i otwartości wobec innych osób	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnictwo w imprezach integracyjnych: klasowych, ogólnoszkolnych, międzyszkolnych według planów wychowawczych. – Organizowanie i uczestnictwo w akcjach charytatywnych. – Uczestnictwo uczniów w warsztatach, pogadankach kształtujących postawy tolerancji, koleżeństwa i przyjaźni. 	nauczyciele, Samorząd Uczniowski, rodzice, organizatorzy imprez szkolnych i pozaszkolnych organizatorzy akcji charytatywnych
Wzmacnianie postaw kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych		
Zapewnienie uczniom możliwości uczestnictwa w różnych formach kultury oraz wdrażanie do właściwego odbioru imprez masowych	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnictwo w imprezach masowych organizowanych w szkole i gminie. – Kibicowanie w konkursach tematycznych i imprezach sportowych. – Uczestnictwo uczniów w warsztatach, apelach, pogadankach promujących postawy kulturalne. 	nauczyciele, organizatorzy imprez, opiekunowie
Inspirowanie uczniów do twórczej aktywności i rozwijania ich zainteresowań		
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – Umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych. – Udział uczniów w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich. – Popularyzacja osiągnięć 	nauczyciele, opiekunowie kół zainteresowań

	uczniów w galerii szkolnej, kronice szkolnej i apelach.	
Stwarzanie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi w wymiarze fizycznym, psychicznym, duchowym i społecznym		
Kształtowanie umiejętności oceny własnych możliwości i potrzeb – podejmowanie odpowiednich działań.	– Doskonalenie umiejętności uczniów w rozpoznawaniu potrzeb własnych i innych ludzi, oceny przyczyn, mechanizmów i skutków powstawania szkodliwych zmian – zajęcia warsztatowe, realizacja programów profilaktycznych, udział w zajęciach kół zainteresowań, spotkania z ratownikami medycznymi, pracownikami służby zdrowia, KMP, PPP.	nauczyciele, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciel świetlicy
Rozwijanie kultury fizycznej poprzez stwarzanie uczniom warunków do doskonalenia sprawności fizycznej.	-Uczestnictwo uczniów w zajęciach gimnastyki korekcyjnej, w szkolnych imprezach sportowych, pozaszkolnych imprezach sportowo – rekreacyjnych, pozalekcyjnych zajęciach sportowych - SKS	nauczyciele wychowania fizycznego
Promowanie zdrowego stylu życia i upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa.	Udział uczniów w pogadankach, warsztatach, spektaklach teatralnych, programach profilaktycznych – Udział uczniów w ćwiczeniach alarmowych i ewakuacyjnych. – Udział uczniów w wycieczkach krajoznawczych, imprezach turystycznych, biwakach i rajdach.	pedagog szkolny, nauczyciele
Wyposażenie w wiedzę i umiejętności z zakresu społecznych, prawnych i psychologicznych aspektów zachowań ryzykownych	– Udział rodziców, uczniów, nauczycieli w warsztatach, spotkaniach dyskusyjnych, prelekcjach, zajęciach otwartych. – Udział nauczycieli w radach szkoleniowych w ramach WDN, samokształceniu, konferencjach, sympozjach.	Wychowawcy, nauczyciele Dyrektor Szkoły, nauczyciele, pracownicy szkoły
Minimalizowanie zachowań agresywnych wśród uczniów na terenie szkoły i poza nią		
Minimalizowanie zachowań	Monitorowanie zachowań	Pedagog szkolny, nauczyciele,

<p>agresywnych i przemocy na terenie szkoły.</p>	<p>agresywnych na terenie szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poradnictwo indywidualne i rodzinne. – Pełnienie przez nauczycieli dyżurów w czasie przerw z uwzględnieniem opracowanych i wdrożonych strategii. – Podejmowanie działań interwencyjnych zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami. – Włączanie środowisk pozaszkolnych w działania eliminujące agresję - KMP, Sąd Rejonowy, OPS, PPP i inne. – Organizowanie pomocy specjalistycznej według wypracowanych i wdrożonych strategii pomocowych. – Zapewnienie udziału w koloniach, półkoloniach, zimowiskach uczniom potrzebującym. – Zorganizowanie na terenie szkoły zajęć w dni wolne od nauki. – Organizowanie pomocy materialnej uczniom i rodzinom potrzebującym. 	<p>Dyrektor Szkoły, wychowawcy, instytucje współpracujące ze szkołą,</p>
--	---	--

Realizacja celów programu powinna spowodować:

- Budowanie powszechnej świadomości wpływu klimatu społecznego szkoły na postawy i zachowania uczniów (szkoła bezpieczna i przyjaźnie wymagająca - to szkoła, w której uczeń czuje się dobrze, chce do niej chodzić);
- Promowanie szkoły bez takich zjawisk, jak: przemoc, używki, wagary i nietolerancja,
- Integrowanie środowiska szkolnego i otoczenia społecznego szkoły wokół wspólnie tworzonego i realizowanego programu wychowawczego szkoły - wspólnota uczących się;
- Poprawę komunikacji nauczycieli z rodzicami oraz ich systematyczną współpracę;
- Rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucia własnej wartości i szacunku dla innych;
- Zapewnienie efektywnej i dostępnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

Przewidywane efekty po realizacji Programu:

- Poprawa bezpieczeństwa w szkole poprzez zmianę klimatu społecznego;
- Uspołecznienie szkoły - poprzez zwiększenie wpływu rodziców i współpracę ze środowiskiem lokalnym;
- Zwiększenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców;
- Zwiększenie zakresu i dostępności pomocy psychologicznej i pedagogicznej ofiarom przemocy, a także uczniom sprawiającym trudności wychowawcze oraz ich rodzicom;
- Poprawa stanu bezpieczeństwa uczniów.

Opracowała: Joanna Prokop